చేసిన పాపం

చలమయ్యగారు దేశభక్తుడయినా, ఆయన దేశాన్ని గురించి పట్టించుకోక చాలా రోజులైంది. దేశభక్తుడుగా ఉన్నంతకాలమూ, దేశానికి ఆయనచేసిన సేవ విలువ లేదనే చెప్పాలి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రాల లోనూ కాంగ్రెసువారు అధికారాన్ని చేపట్టారు ఇప్పుడా యన్ని తలుచుకొనే దిక్కు, ఆయన ఇంటికొచ్చే దిక్కులేదు.

ఒకప్పుడు చలమయ్యగారు, బాగాఉన్నవాడే! రెండర కల వ్యవసాయం, ఝుంఝామారుతంగా సాగింది! కూలీలు, నాలీలు ఇంటినిండా బిలబిల్లాడుతుండేవారు. పట్టుమని పదేళ్ళు జరగలేదు. చలమయ్యగారు దిగనాసిల్లిపోయాడు. ఉన్న పొల మంతా పోయింది.

'అది పోయిందన్న విచారం నాకులేదు. పొలం అమ్మి నేనేమన్నా దుబారాచేశాను గనకనా విచారించడానికి? దేశా నికి ఖర్చుబెట్టాను. ఇప్పుడా దేశం నన్నెందుకు పోషించదూ" అన్నాడు చలమయ్య.

ఆయనన్నట్లు, దేశం చలమయ్యగారిని పోషించలేదు సరిగదా, ఆయనగారుఉన్నాడన్న విషయాన్నే మరిచిపోయింది! తనను తాను జ్ఞాపకంచేసుకొనేందుకు చాలా ప్రయత్నించాడు చలమయ్య. అయినా ఆప్రయత్నాలు అక్కరకు రాలేదు.

చలమయ్య ఇప్పుడెందునా కాకుండా ఉన్నాడు. సుఖంగా ఇంటిపట్టున ఉండి తినడానికి, సరిపడ్డ భాగ్యంలేదు. కష్టపడి పని చేసే, ఓపికా, వయసూ లేదు. దీనికితోడు ఆయనకు పద్మగా

ఊప వొకటి వచ్చిపడ్డది! ఇంకెంతకాలం, ఆపిల్లను తను ఇంట్లో అట్టిపెట్టుకొంటాడు? దాని ఈడువాళ్ళు కాపరాలు చేసుకొంటూ, ఇద్దరేసిముగ్గురేసి బిడ్డల్నుగూడా కంటుంటే. తాను పద్మకింకా పెళ్ళన్నా చెయ్యలేదు.

చలమయ్యకు.—ఇదివరకు చాలా భ్రమలుండేవి! ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యం రాగానే, ప్రజల్లో — బ్రహ్మాండమైన మార్పేదో, అమాంతం వచ్చిపడిపోతుం దనుకొన్నాడు. ఆక్షణంనుండీ ఇండియా భూలోక స్వర్గంగా మారిపోతుందనుకొన్నాడు. ఆయన భ్రమలు విచ్చిపోవడానికి ఎక్కువకాలం పట్టలేదు! దేశంలో, కొన్నిరకాల మార్పులేవో వచ్చినా, అవి —చలమయ్య ఊహించిన ప్రమాణంలో మట్టుకు లేవు.

ఈ సంగతి, పద్మసంబంధాల కోసం తిరిగినపుడు మరింత గ్రహించాడు చలమయ్య. పదివేలకు తక్కువ కట్నమడిగినవాడే లేడు. కొందరు భూవసతి, గృహావసతి వగైరాలను అడిగిచూసి, పెదిమ విరిచారు.

అసలు పద్మకు సంబంధాలే రాలేదనడానికి వీల్లేదు. అయిదారువచ్చాయి. అయితే ఆవచ్చినవి చలమయ్యకు నచ్చలేదు ఆయనకు నచ్చిన రెండు సంబంధాలూ పద్మతల్లికి నచ్చలేదు. అందరికీ నచ్చిన సంబంధాలు అందుబాటులో లేవు.

'నేను చాలా వెధవపని చేశాను. ఒళ్ళెప్పై తెలియకుండా ఆస్తంతా ఖర్చుబెట్టాను. ఇప్పుడు అన్నివిధాలా ఉడ్డుగుడిచి చస్తున్నాను! నిప్పుల కుంపటిలా పద్మ—మరోవేపున ఏభ్రాసిలా తిరుగుతున్న సుందరం! వీళ్ళిద్దర్నీ ఏమిచేసేట్టు?' అని చారించాడు చలమయ్య.

2

ఒకసారి ఎవరో ఈసంగతి చెప్పారు. ఆ మరునాడే చలమయ్య ఆ గ్రామంవెళ్ళి విచారించాడు. వాళ్ళు బాగా ఉన్నవాళ్ళే! లంకంత కొంపలు రెండున్నాయి. ఒక్కడే కొడుకు. ఆడపిల్లలు కూడా లేరు.

ఈ సంబంధం చలమయ్యగారికి బాగా నచ్చింది. ఆయన భార్యకు నచ్చింది. పద్మకు నచ్చిందీ, లేనిదీ తెలీదుగానీ, నచ్చినట్టే లెక్క. ఎందుకంటే, అమ్మా నాన్నా లగ్నాలు పెడుతున్నపుడు, పద్మ కాదనలేదు. ఆటే సంతోషాన్నీ చూపెట్టలేదు.

పద్మ చిన్నదీచితకదీకాదు. ఇరవై మూడువెళ్ళిఇరవైనాలుగు వచ్చాయి. తనఈడువాళ్ళను చూసినప్పుడల్లా పద్మకు గుండెల్లో దేవినట్టుగా ఉండేది. అనేకమాట్లు, చాటునామాటునా కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకోవడం గూడా జరిగింది! అదీగాక తలిదండ్రిల స్థితిగతులు రోజురోజుకూ దిగనాసిల్లిపోతున్నాయి. తన వివాహం, ఓ గొప్ప సమస్యగా వాళ్ళను పట్టుకొన్నదని పద్మకు తెలుసు; కానీ, ఆమె చేయగలిగిన దేమీలేదు. ఉన్న ఆ ఒక్కమార్గమూ, తన సమస్యను పరిష్కరిస్తుందే గానీ, వాళ్ళకు కీర్తి తెచ్చేది కాదు!

ఏదోవిధంగా, తనో ఇంటిదాన్నవుతున్నా నన్నసంతోషం పద్మకు కలిగింది. అయితే, అది ఆవిడకు ఆటేసేపు దక్కలేదు. ఆ పెళ్ళికొడుకును గురించి, నలుగురూ నాలుగు రకాలు గానూ అన్నారు.

'ఆఁ, కిట్టనివాళ్ళు కిట్టనట్టుగా నే చెబుతారు. అలాంటి సంబంధమైతే, నేనుమట్టుకు ఎందుకుచేస్తానమే తల్లీ! నువ్వేమన్నా మాకు పరాయిదానవా ఏమన్నానా? నువ్వు సుఖపడ్డం మా కిష్టంలేకనా? ఇల్లాంటి పిచ్చిపిచ్చి శంకలు మనసులో పెట్టుకో మాక!' అన్నది తల్లి.

పద్మ ఏమనుకొందో ఎవ్వరికీ తెలీదు. పైకిమాత్రం ఏమీ అనలేదు. లక్షణంగా పెళ్ళయింది. మూడు నిద్రలయిన తరవాత ఏకంగా కాపరానికెళ్ళింది పద్మ ఆ వెళ్ళడంవెళ్ళడం, ఏణ్ణర్థందాకా, మళ్ళా తిరిగి చూడలేదు.

పెళ్ళయిన చాలా కాలానిగ్గానీ చలమయ్యగారికి అసలు సంగతి తెలియలేదు. తెలిసినతరువాత, ఆయన చాలా విచారించాడు.

'పాతిక సంవత్సరాలు అల్లారుముద్దుగా పెంచాను. చివరికి క్షయరోగి కిచ్చి పెళ్ళిచేశాను. ఆ సంగతి పెళ్ళికిముందే తెలిసినా, అది కిట్టనివాళ్ళు చెబుతున్నారనుకొన్నాను గానీ, నిజమనుకోలేదు. అయినా, అంత ఆస్థిఉన్నవాడికి, ముప్పయ్యాయి దేళ్ళదాకా, ఎందుకు పెళ్ళి కాలేదన్న ఆలోచనే నాకు రాలేదు!' అనుకొన్నాడు చలమయ్య.

ఈ దిగులు ఆయన్ని భూతంగా పట్టుకొని పీడిపించింది. మంచ మెక్కాడు. చివరికి తీసుకొని కన్ను మూశాడు.

3

ఇప్పుడు సంసారబాధ్యత యావత్తూ సుందరం మీద పడ్డది. వాడీ పదిహేను సంవత్సరాల్లోనూ రకరకాల ఉద్యోగాలు చేశాడు. ఎందునా ఇమడక చివరికి బీడీకొట్టు పెట్టాడు.

సుందరం బీడీకొట్టు పెట్టిన్నాడు ఊళ్ళో చాలామంది, చాలా రకాలుగా వ్యాఖ్యానించారు.

'ఈవృత్తి మంచిదా, చెడ్డదా అని నేను తర్కించడం లేదు. బ్రతకడం ముఖ్యమయినపుడు ఏదోవిధంగా బ్రతకాలి. ఇంతకన్నా వేరే జీవనోపాధి ఎవరన్నా చూపిస్తే, మహారాజుగా దీన్ని మానేస్తాడు. నన్ను తిప్పి పట్టేవాళ్ళు నన్నెందుకు పైకి తీసుకురాగూడదు!' అన్నాడు సుందరం!

'ఒకరు పైకి తీసుకొచ్చేదేమిటి? నిజంగా పైకి పోవాలంటే నీకున్న అవకాశాలు ఇంకెవరికున్నాయిరా! అవతల బోలెడంత ఆస్తిఉంది!—' అన్నాడు స్నేహితుడు.

'నాదా? నాకా?' అన్నాడు సుందరం.

'నీదయినా కాకపోయినా, అది నీకే అవుతుంది. పద్మయినా, మగదిక్కులేకుండా పడిఉంది. జీతగాళ్ళను పెట్టుకొని వ్యవసాయం చేయించాలన్నా మాటలుకాదుగా! పోనీ, నువ్వే అక్కడికెళ్ళి ఉండగూడదూ?' అన్నాడతను.

సుందరం ఒప్పుకో లేదు.

అతన్ని ఒప్పించాలని చాలామంది, చాలా రకాలుగా ప్రయత్నించారు. అఖరికి తల్లిగూడా చెప్పిచూసింది!

'అమ్మా! డబ్బంటే నాకు ఆపేక్ష లేదనుకోకు. చాలామందికంటే డబ్బు విలువ నాకు బాగా తెలుసు. కానీ అందు

కోసం జీవితంయావత్తూ నరకతుల్యం చేసుకోవాలంటేమాత్రం నా వల్లకాదు. సుఖపడ్డంకోసం, డబ్బు కావాలనుకొంటూనే, ఆ డబ్బుకోసం నానాబాధలూ పడడాన్ని నే సర్థంచేసుకోలేక పోతున్నాను.' అన్నాడు సుందరం.

'మరెట్లాగురా తండ్రీ?' అన్నది తల్లి.

'పద్మకు చేతనైనసాయం చేయమంటే చేస్తాను గానీ, దానిబిడ్డను మాత్రం చేసుకోను. సరోజ చక్కదనాన్నిగురించి నే ననడంలేదు. ఆ మాటకొస్తే, చాలామంది ఆడపిల్లలకంటే సరోజ అందంగా ఉంటుంది. సరోజ వెనక లకారాలు మూలుగుతున్నాయన్నసంగతి నాకు తెలీకపోలేదు. అయినా డబ్బుకోసం, నేను సరోజను పెళ్ళిచేసుకోను!' అని సుందరం తెగేసిచెప్పాడు.

ఆమె కేమీ పాలుపోలేదు. ఆసంగతే కూతురుకు కబురు పెట్టింది! నాలుగోనాటికల్లా పద్మ వచ్చిపడింది. వస్తూవస్తూ సరోజనుగూడా వెంటతీసుకొచ్చింది!

'వీళ్ళందరూ కలిసి, ఇక నాప్రాణం తీస్తారు కాబోలు!' అనుకొన్నాడు సుందరం!

అతను అనుకొన్నట్టుగా ఎవ్వరూ ప్రాణం తీయలేదు గానీ, పద్మమాత్రం లాంఛనప్రాయంగా అడిగింది!

'మరేమీఅనుకోకు అక్కయ్యా! నువ్వంటే నాకుచాలా అపేక్షఉంది. నువ్వేంచెప్పినా చేస్తాను. కానీ, సరోజనుమాత్రం పెళ్ళాడమనకు. కారణం నీకు తెలుసు. తెలిసో, తెలియకో నాన్న నీ కాసంబంధం చేశాడు. చేసినతరువాత ఆయన చాలా పశ్చాత్తాపపడ్డాడు! ఆజబ్బు అనాదినుంచీ ఆ వంశంలో ఉంది. ఆ జబ్బుతోనే బావగారూ పోయారు. ఆయనకూతుర్ని నన్ను

చేసుకోమంటున్నావంటే—దానికి అర్థం లేదు.' అన్నాడు సుందరం.

పద్మ ఒక క్షణం ఏమీ మాట్లాడలేదు. దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది!

'ఏమైనా నీకిది తప్పదురా తమ్ముడూ! మనం పరాయి వాళ్ళం కాదు. ఓ తల్లి బిడ్డలం. నాకూ మొగ దిక్కు లేదు. ఒక్క గానొక్క ఆడపిల్ల. అవతల కట్టుకుపోయినంత ఆస్తి ఉంది. సరోజను ఇంకెవడికో ఇచ్చి, ఈ ఆస్తంతా వాడి కప్పగించడం నా కిష్టం లేదు నాలుగు తరాలవరకూ అనుభవించినా తరగని ఆస్తి అది. నా మాట విను. కాదనకు. తరవాత చాలా విచారిస్తావు.' అన్నది పద్మ.

'అక్కయ్య మాట విను నాయనా! మీ నాన్న ఉన్నదంతా హారతి కర్పూరంలా హారించి పారేశాడు. చివరికి బీడీ కొట్టు పెట్టుకొని, బ్రతకాలిసొచ్చింది! ఎంత చిన్నతనమైన పని! అవతల లక్ష్మి వస్తానంటున్నది. నువ్వు రావొద్దని చెప్పవాకు. నా మాట విను.' అన్నది తల్లి.

'మనమేమీ హీనంగా బ్రతకడం లేదే.' అన్నాడు సుందరం. 'అక్కయ్య, మననేదో ఉద్ధరించడానికి కొచ్చిందా నల్లే మాట్లాడుతోందేం! మన దరిద్రాన్ని అంతగా చూడలేక పోతే, పోనీ, ఓ పాతిక ఎకరాలు మనకివ్వగూడదూ? బోలెడంత ఆస్తి ఉంటే మాత్రం సరోజ క్షయరోగి బిడ్డ కాకుండా పోతుందా?' అన్నాడు సుందరం.

ఆరోజు సాయంత్రం పెందరాడే కొట్టుకట్టేసి ఇంటికొచ్చాడు సుందరం. తల్లిగానీ, సరోజగానీ ఇంట్లో లేరు. పద్మ ఓగదిలో ముసుగు పెట్టుకు పడుకొని ఉంది!

'వాళ్ళేరే అక్కయ్యా? నువ్వు ముసుగుపెట్టుకు పడుకొన్నావెందుకూ?' అన్నాడు సుందరం.

పద్మ లేచి కూచుంది. ఆమె కళ్ళనిండా నీళ్ళున్నాయి.

'ఏం జరిగిందక్కయ్యా?' అన్నాడు సుందరం ఆదుర్దాగా.

పద్మ కొన్నిక్షణాలు మౌనంగా ఉండిపోయింది. తరువాత మెల్లగా తలెత్తి సుందరంకేసి చూస్తూ 'తమ్ముడూ! ఈ సంగతి ఇంతవరకూ, రెండో ప్రాణికి తెలియదు. నీక్కూడా తెలియకుండానే ఉంచుదామనుకొన్నాను గానీ, వీల్లేకపోయింది... సుందరం! ఈసంగతి, నీకడుపులో దాచుకొంటానని నాకు మాటివ్వు' అన్నది పద్మ.

సుందరం అక్క చేతిలో చేయి వేశాడు. పద్మ ఓనిమిషం ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయింది.

'నాపాడుకథ, తోబుట్టువుతో చెప్పుకోవాలిసొస్తుందని కల్లో గూడా అనుకోలేదు.' అని గొణిగిందిపద్మ. 'సుందరం సరోజను చేసుకోకపోడానికి కారణం, అది క్షయరోగికూతురనేగదూ?'

అవునన్నట్టు తలూపాడు సుందరం.

'తమ్ముడూ! నన్ను మన్నించు... సరోజ ఆతండ్రికూతురు గాదు...ఆయన రోగిష్టివాడన్నసంగతి నీకూ తెలును. అలాంటి వాడితో నేను అనుభవించే సుఖమేమిటి? ఈసంగతి నీతో చెప్పకుండా ఉందామనుకొన్నాను...కానీ నన్నలా ఉండనిచ్చావు గాదు ఇక నీఇష్టం సుందరం! నిన్ను నేను బలవంతపెట్టను. సరోజను చేసుకొంటావో, మానుతావో నాకు తెలీదు.'

పద్మ చేతుల్లో ముఖందాచుకొని వెళ్ళిపోయింది. సుందరం దిమ్మెరపోయాడు.

CENTRAL